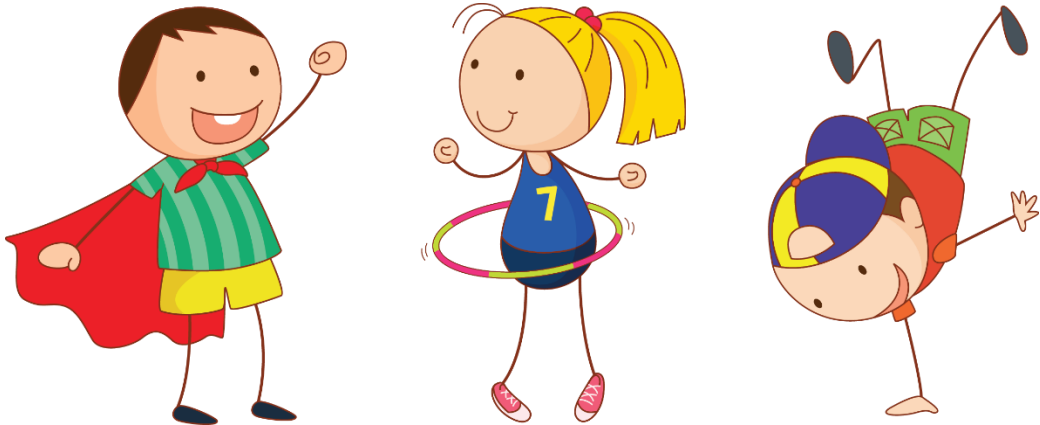

Република Србија

ЦЕНТАР ЗА ПОРОДИЧНИ СМЕШТАЈ И УСВОЈЕЊЕ БЕОГРАД

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2024. ГОДИНУ

Београд, јануар 2025.

САДРЖАЈ

ЦЕНТАР ЗА ПОРОДИЧНИ СМЕШТАЈ И УСВОЈЕЊЕ БЕОГРАД.....	1
УВОД.....	3
1. ОРГАНИЗАЦИЈА И УСЛОВИ РАДА.....	4
1.1. Организација рада установе.....	4
1.2. Запослени радници.....	7
1.3. Стручно усавршавање запослених.....	8
1.4. Сарадња са другим актерима.....	11
2. ХРАНИТЕЉСКЕ ПОРОДИЦЕ КАО ПРУЖАОЦИ УСЛУГЕ ПОРОДИЧНОГ СМЕШТАЈА.....	11
2.1. Број хранитељских породица.....	11
2.2. Распоред активних хранитељских породица.....	13
2.3. Структура хранитељских породица (активне породице).....	13
2.4. Сродничке хранитељске породице.....	17
2.5. Хранитељске породице које брину о деци са развојним или здравственим сметњама.....	18
2.6. Ургентан и повремени породични смештај.....	18
2.7. Флукуација хранитељских породица - регрутовање нових хранитељских породица и престанак важења лиценце.....	18
3. КОРИСНИЦИ ПОРОДИЧНОГ СМЕШТАЈА.....	18
3.1. Број деце и младих на породичном смештају.....	18
3.2. Деца и млади према узрасту.....	19
3.3. Деца и млади на хранитељству према средини из које долазе у 2024. години.....	19
3.4. Деца и млади на хранитељству према пребивалишту и разлозима смештаја у 2023. години.....	20
3.5. Корисници према дужини боравка, сметњама у развоју, образовању, контактима са породицом, старатељској заштити и разлозима престанка смештаја.....	20
3.6. Корисници према изложености насиљу.....	25
4. СТРУЧНИ РАД.....	25
4.1. Кампања за развој хранитељства и промоција установе.....	25
4.2. Праћење и подршка хранитељских породица.....	25
4.3. Планирање подршке деци и хранитељским породицама.....	26
4.4. Извештавање.....	27
4.5. Обука и процена опште подобности кандидата за хранитељство.....	27
4.6. Едукативни рад са лиценцираним хранитељским породицама и програми за децу и младе.....	28
4.7. Супервизијски и менторски рад.....	29
4.8. Тим за пријем захтева за смештај деце и младих.....	30
4.9. Донације.....	30
5. ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА.....	31

ЦЕНТАР ЗА ПОРОДИЧНИ СМЕШТАЈ И УСВОЈЕЊЕ БЕОГРАД

Место седишта: Београд

Година оснивања: 2008.

ВД Директор: Данијела Спајић

Е-маил: office@hraniteljstvocsps.gov.rs

Адреса: Радослава Грујића број 17, 11000 Београд

Телефон: 011/2421 - 219 и 011/421 - 191

УВОД

Центар за породични смештај и усвојење Београд је установа социјалне заштите основана 2008. године од стране Владе Републике Србије. Центар за породични смештај и усвојење Београд (у даљем тексту: Центар) је формиран за територију коју чине: град Београд (17 општина), Колубарски управни округ (град Ваљево и 4 општине – Осечина, Мионица, Љиг и УБ) и Мачвански управни округ (град Шабац и 7 општина – Богатић, Лозница, Владимирци, Коцељева, Мали Зворник, Крупањ и Љубовија). Центар обавља своју делатност на целој територији, што географски обухвата површину од близу 9000 квадратних километара.

Првобитни назив установе био је Центар за породични смештај деце и омладине. Установа је променила назив 2012. године сходно Закону о социјалној заштити који дефинише делатност установе, међутим до сада се нису стекли нормативни предуслови да Центар преузме послове у области породичног смештаја одраслих и старијих као и у области усвојења. Своју делатност установа реализује у складу са релевантним

прописима: Породичним законом, Законом о социјалној заштити, Правилником о хранитељству и Уредбом о изменама и допунама Уредбе о мрежи установа социјалне заштите.

Извештај о раду Центра обухвата период од 01.01.2024. до 31.12.2024. године. Циљ сачињавања извештаја је анализа рада установе, услова и резултата рада током времена са фокусом на протеклу годину као и праћење потреба корисника и хранитељских породица и насталих промена. Његова структура је следећа:

1. **Организација и услови рада** – организација и услови рада, делатност којом се установе бави, планови за развој нових услуга, људски ресурси, обука и усавршавање стручних радника, сарадња са релевантним установама/организацијама и контакти са донаторима;

2. **Хранитељске породице** као пружаоци услуге породичног смештаја – број, структура према различитим показатељима, флукуација хранитеља;

3. **Корисници услуге породичног смештаја** – број, структура према различитим показатељима, флукуација корисника;

4. **Стручни рад** – непосредни рад са корисницима у кућним посетама, планирање подршке деци и хранитељским породицама, извештавање, едукативни рад са лиценцираним хранитељским породицама и реализација програма за децу и младе, обука и процена кандидата за хранитељство, супервизијски рад, промоција породичног смештаја, примери добре праксе, тешкоће у раду;

5. **Закључна разматрања** – завршна разматрања, најважнији закључци, препоруке и потребе;

Извештај о раду Установе представља основ за планирање рада Центра, али може бити и шире коришћен за планирање праваца даљег развоја услуга социјалне заштите и унапређивање квалитета услуге породичног смештаја. Извештај је након усвајања од стране Управног одбора доступан на увид јавности на сајту Центра (www.hraniteljstvoscps.gov.rs), док се Републичком заводу за социјалну заштиту доставља статистички извештај електронским путем.

1. ОРГАНИЗАЦИЈА И УСЛОВИ РАДА

1.1. Организација рада установе

У оквиру Центра образоване су следеће **организационе јединице**:

1. Канцеларија директора Центра;
2. Служба за процену, праћење, подршку и обуку хранитељских породица и унапређивање хранитељства (у даљем тексту: Служба);

У оквиру Службе формиране су радне јединице за обављање послова ван седишта Центра и то:

1. Радна јединица Ваљево за територију Колубарског округа и општину Коцељева;

2. Радна јединица Лозница за територију Мачванског округа (без општине Коцељева);
3. Канцеларија Шабац за територију Мачванског управног округа (град Шабац и 7 општина – Богатић, Лозница, Владимирци, Коцељева, Мали Зворник, Крупањ и Љубовија).

Посебним актом образована су стална стручна тела као што су Тим за заштиту деце од занемаривања и злостављања (Интерни тим за поступање у случају насиља над корисницима) и Тим пријема - за пријем захтева и предлагање хранитељских породица за смештај корисника. На исти начин образују се и повремена радна тела (комисије, радне групе, стручни тимови и сл.) сходно актуелним задацима.

Органи управљања

У току 2024. године одржано је 12 седница Управног и Надзорног одбора са следећим темама:

1. Усвајање Финансијског плана Центра
2. Усвајање Измене Финансијског плана;
3. Усвајање Извештаја о материјално - финансијском пословању;
4. Усвајање Извештаја о раду Центра;
5. Усвајање Програма рада;
6. Усвајање Извештаја о попису;
7. Усвајање интерних аката Центра.
8. Разно

Услови рада

Просторни капацитети Центра су непромењени у односу на претходну годину. Центар у свом седишту - Београду ради у истом објекту у коме дели простор са Домом за децу „Драгутин Филиповић Јуса“. Градска управа града Београда, Секретаријат за имовинско правне послове, уступила је Центру овај простор на неодређено време, без надокнаде. Површина простора у коме је седиште је 275 квм. Простор није адекватан, посебно када се узме у обзир специфичност и разноврсност стручних послова који се обављају. Континуираним улагањима у одржавање зграде допринели смо значајно побољшању услова за рад. Све службене просторије су климатизоване, редовно се врши дезинфекција службених просторија. Недостају адекватни услови за групни рад јер је сала Центра премала, али и одговарајући простор за интервјуе са децом и хранитељима, заинтересованим грађанима као и за различите стручне састанке. Превелики број запослених у једној канцеларији такође представља значајан фактор који отежава рад. Просторни услови у радним јединицама Центра су нешто повољнији, али је проблем у томе што се простор изнајмљује од приватних лица, што потенцијално може да угрози сталност локације која је веома важна.

У 2024. години надограђен је сервер и рађено је на томе да се омогући безбедније чување података са појединачних рачунара на серверу. С обзиром на то да су рачунари

стари и дотрајали дешавало се да се услед честих кварова тешко враћају веома значајни подаци па је надоградња сервера била преко неопходна и од изузетне важности. Овим ипак није у потпуности решен проблем застареле техничке опреме коју запослени користе у свакодневном раду (компјутери, штампачи, мобилни телефони). Овај проблем додатно отежава чињеница да Центар нема могућност куповине нових уређаја. Што се тиче мобилних телефона они се набављају сукцесивно и у недовољној количини у односу на потребе запослених.

Делатности којима се установа бави и услуге које пружа

Пружањем услуге породичног смештаја деци и младима се обезбеђује нега, заштита и услови за оптималан развој у хранитељској породици до обезбеђивања услова за повратак деце и младих у биолошку породицу или одлазак на усвојење, као трајни облик заштите.

Сходно Закону о социјалној заштити Центар:

1. Врши припрему, процену и обуку будућих хранитеља (кандидата за хранитељство);
2. Пружа подршку хранитељима;
3. Извештава центар за социјални рад о раду хранитеља и предлаже мере ради отклањања евентуалних пропуста;
4. Обавља друге послове у складу са законом и другим прописима;

У оквиру наведених група послова, сходно својим надлежностима, обавезама и овлашћењима, а у складу са Законом о социјалној заштити, Правилником о хранитељству и Статутом установе, Центар обавља следеће послове:

- Процена опште подобности будућих хранитеља кроз интервју у установи и кућној посети;
- Израда налаза и стручног мишљења о општој подобности будућих хранитеља;
- Подршка детету и хранитељској породици током одвијања хранитељства;
- Праћење и увид у остваривање сврхе хранитељства;
- Израда извештаја о остваривању заштите детета на хранитељству;
- Обука хранитеља током бављења хранитељством;
- Популарисање хранитељства, исказивање потреба за хранитељством и информисање кандидата за хранитељство;
- Анализа и истраживање резултата заштите деце на породичном смештају;
- Учесће у истраживањима и пројектним активностима у области породичног смештаја и усвојења у циљу развоја хранитељства;
- Израда разних информативних и едукативних материјала, програма обуке и публикација за хранитеље и стручне раднике;
- Обука стручних радника по програмима чији су аутори запослени у Центру

- или су сертифициковани тренери;
- Вођење базе података о лицима која пружају услугу породичног смештаја (хранитељима) и деци/младима на породичном смештају;
- Вођење евиденције и документације у складу са законом и другим прописом;
- Обављање других послова у складу са својим надлежностима, обавезама и овлашћењима;

Центар заједно са центром за социјални рад надлежним за организовање заштите детета:

- Врши избор хранитељске породице за дете/младу особу;
- Врши припрему детета и хранитељске породице за смештај и смештај детета у хранитељску породицу;
- Доноси план услуга и мера заштите детета на хранитељству;
- Врши припрему детета за повратак у биолошку породицу, промену мера заштите или осамостаљивање;

1.2. Запослени радници

Решењем Министарства рада и социјалне политике број 112-01-00267/2012-09 од 27.12.2012. године утврђен је број радника за територију града Београда, Мачванског и Колубарског управног округа (Табела бр. 1). У односу на **623** хранитеља који су тада на смештају имали децу и младе број запослених износио је **46**.

Табела бр. 1. Радна места утврђена Решењем Министарства

Редни број	Радно место	Број радника
1.	Директор	1
2.	Дипломирани правник - секретар	2
3.	Саветник за хранитељство	20
4.	Реализатор едукативних програма	8
5.	Супервизор	4
6.	Реализатор едукативних програма за стручне раднике	2
7.	Аналитичко - истраживачки послови и послови извештавања на нивоу Републике	1
8.	Финансијско - рачуноводствени радник	2
9.	Административни радник	1
10.	Возач	4
11.	Спремачица	1
	Укупно	46

Табела бр. 2. Радна места Центра за породични смештај и усвојење Београд на дан 31.12.2024. године

Редни број	Радно место	По нормативима	Број стварно запослених
1.	Руководећи кадар	1	1
2.	Стручни радници и стручни сарадници	31	28
3.	Административно - финансијски радници	3	3
4.	Техничко особље	5	5
5.	Друго	1	1
	Укупно	41	38

1.3. Стручно усавршавање запослених

Бројни задаци који се у оквиру реализације делатности Центра постављају пред запослене захтевају стални рад на развоју њихових компетенција кроз стручно усавршавање. Стручно усавршавање запослених стручних радника је регулисано Правилником о лиценцирању стручних радника у социјалној заштити ("Службени гласник РС", бр. 42/2013). Као и у ранијим годинама, коришћен је ресурс знања и искуства у оквиру саме установе за преношење и размену знања. ЦПСУ Београд је учесник пројекта под називом „Јаки млади – нове перспективе“ чији је носилац организација СОС Дечија села Србије. ЦПСУ Београд континуирано подржава учешће запослених у разним стручним скуповима, обукама, трибинама, конференцијама, које се баве релевантним темама за област хранитељства.

Табела бр. 3. Стручни скупови на којима су стручне раднице ЦПСУ биле у улози тренера, излагача, реализатора обука, чланова радних група

Редни број	Назив	Организација
1.	„Ургентно хранитељство – подршка деци и младима у кризним и трауматским ситуацијама“	Асоцијација центара за породични смештај и усвојење
2.	„Породица по мери детета – алтернативна брига о деци која не живе у родитељској породици“	Асоцијација центара за породични смештај и усвојење
3.	„Припрема и подршка хранитељским породицама за прихват детета са Даун синдромом“	Асоцијација центара за породични смештај и усвојење

4.	Панел дискусија „Подстицајно родитељство кроз игру“	Републички завод за социјалну заштиту УНИЦЕФ
5.	Округли сто „Сродничка брига – представљање студије“	ФИЦЕ Србија
6.	„Буди рука која воли“	Факултет политичких наука-УНИЦЕФ
7.	Округли сто „Студијска посета Холандији- применљива искуства“	ЦПСУ Београд
8.	Округили сто – „Размена искуства са присуства на конгресу у Норвешкој – актуелни трендови у области бриге о деци“	ЦПСУ Београд
9.	Подршка хранитељима за бригу о деци са искуством сексуалног насиља	ЦПСУ Београд
10.	Округли сто „Кућна посета као кључни део методологије стручног поступка подршке и праћења ХП“	ЦПСУ Београд

Поред наведених, запослени ЦПСУ су учествовали и на следећим скуповима:

Табела бр. 4. Остали скупови на којима су учествовали запослени ЦПСУ Београд

Редни број	Врста скупа	Назив
1.	Округли сто	„Кућна посета као кључни део методологије стручног поступка, подршке и праћење ХП“
2.	Округли сто	„Студијска посета Холандији – применљива искуства“
3.	Едукација	„Негативна искуства у детињству и рад са траумом – унапређење вештина у раду са децом и младима“
4.	Трибина	„Да не пропуштамо прилике“
5.	Едукација са провером знања	„Улога и одговорност центра за социјални рад у примени закона о спречавању насиља у породици“
6.	Едукација са провером знања	„Породица по мери детета – алтернативна брига о деци која не живе у родитељској породици“
7.	Едукација са провером знања	„Савремени приступи у раду са децом и младима са трауматским искуствима“
8.	Округли сто	„Подршка супервизорима у ЦПСУ у спровођењу супервизијског процеса“ Републички завод за социјалну заштиту
9.	Трибина	„Да не пропуштамо прилике – доступни ресурси подршке у процесу осамостаљивања младих без родитељског старања“

10.	Међународна конференција	„Јачање породице и заштита деце“ СОС Дечија села
11.	Едукација са провером знања	„Породица по мери детета – алтернативна брига о деци која не живе у родитељској породици“ ЦПСУ
12.	Едукација са провером знања	„Савремени приступи у раду са децом и младима са трауматским искуствима“
13.	Онлајн конференција	"Напредне технике управљања стресом у кризним ситуацијама" Витезови осмеха
14.	Онлајн конференција	„Логопедија у пракси, пракса у логопедији“ Витезови осмеха
15.	Онлине едукација са провером знања	„Животни стил асоцијланих поремећаја“
16.	Онлине едукација са провером знања	„Гост у огледалу – усвојење“
17.	Едукација са провером знања	„Каријерно вођење“
18.	Обука са провером знања	„Сексуално злостављање у избеглиштву“
19.	Трибина	„Упознавање стручних радника са Посебним протоком о заштити деце од насиља у области социјалне заштите“
20.	Едукација	„Сексуално злостављање деце у избегличко контексту“ (УНХЦР, Инцест траума центар)
21.	Обука са провером знања	ТОТ Животне вештине „Социјална инклузија и економско оснаживање младих у ризику“ НВО „Јаки млади“
22.	Округли сто	“Могућност развијања услуге породичног смештаја за одрасле и старије кориснике”
23.	Округли сто	“Размена искустава са присуства на конгресу у Новрешкој – актуелни трендови у области бриге о деци
24.	Трибина	“Заједно за младе: сарадња јавног и цивилног сектора у пружању подршке младима без родитељског старања у процесу осамостаљовања“
25.	Конференција	“Породица пред изазовима савременог друштва“ СОС дечја села

У прошлој години сви супервизори су били учесници округлих столова које је

организовао Републички завод за социјалну заштиту. Центар је такође организовао редовне интерне састанке супервизора.

1.4. Сарадња са другим актерима

Током 2024. године Центар је наставио континуирану сарадњу са многобројним институцијама из области социјалне и здравствене заштите, предшколским и школским установама, факултетима, институцијама здравственог система, НВО сектором. Остварена је сарадња са члановима Удружења хранитеља. Сарадња са организацијом ЦЕПОРОМ се наставила и током 2024. године и обезбеђена је подршка у учењу одређеном броју деце на породичном смештају. Сарадња са ЦЕПОРОМ ће се наставити до краја школске 2024/25. године уз могућност продужетка исте. Такође је стручним радницима ЦПСУ Београд представљена услуга Тима центра подршке за младе чији је организација ЦЕПОРА члан, поред удружења ГРИГ и Удружења младих "Мој круг". Настављена је сарадња са каријерним центром "Јаки млади", као и сарадња са Факултетом политичких наука, факултетом ФАСПЕР и Факултетом за медије и комуникацију.

Успостављена је сарадња са центром за социјалну интеграцију деце и младих „Центар Звезда“ која има за циљ пружање помоћи и подршке младима, узраста од 18 до 26 година који долазе из хранитељских, једнородитељских, социјално угрожених и дисфункционалних породица, као и домова за децу без родитељског старања. Подршку и помоћ "Центар Звезда" пружа кроз пројекат који се реализује у Нишу, Београду и Крагујевцу под називом "Кућа могућности" који има за циљ да младима, који се налазе у стању социјалне потребе и нису обухваћени постојећим услугама социјалне заштите, помогне да се оспособе за самостални живот. Сарадња са организацијом „Центар Звезда“ ће се наставити и током 2025. године.

2. ХРАНИТЕЉСКЕ ПОРОДИЦЕ КАО ПРУЖАОЦИ УСЛУГЕ ПОРОДИЧНОГ СМЕШТАЈА

2.1. Број хранитељских породица

Центар за породични смештај и усвојење Београд је, у складу са својим надлежностима и расположивим ресурсима, настојао да унапреди квалитет бриге о деци, подизањем хранитељских компетенција и стручним усавршавањем професионалаца како би сваком детету, које не може да живи у својој породици, приближио могућност одрастања у породичном окружењу.

Следећа табела приказује број хранитељских породица које су на евиденцији биле током читаве године и оне које су евидентирание 31.12.2024. године. Посебно су приказане породице које су имале децу на смештају током године (активне хранитељске породице), као и породице које током године уопште нису имале децу на смештају (тзв. „празне“ хранитељске породице). У делу табеле на дан **дан 31.12.2024.** као „празне,, су приказане оне породице у којима у том тренутку није било деце на смештају мада су многе у неком периоду године имале попуњене капацитете. Ради поређења дати су и подаци за претходну годину.

Табела бр. 5. Број хранитељских породица на евиденцији Центра у 2024. години

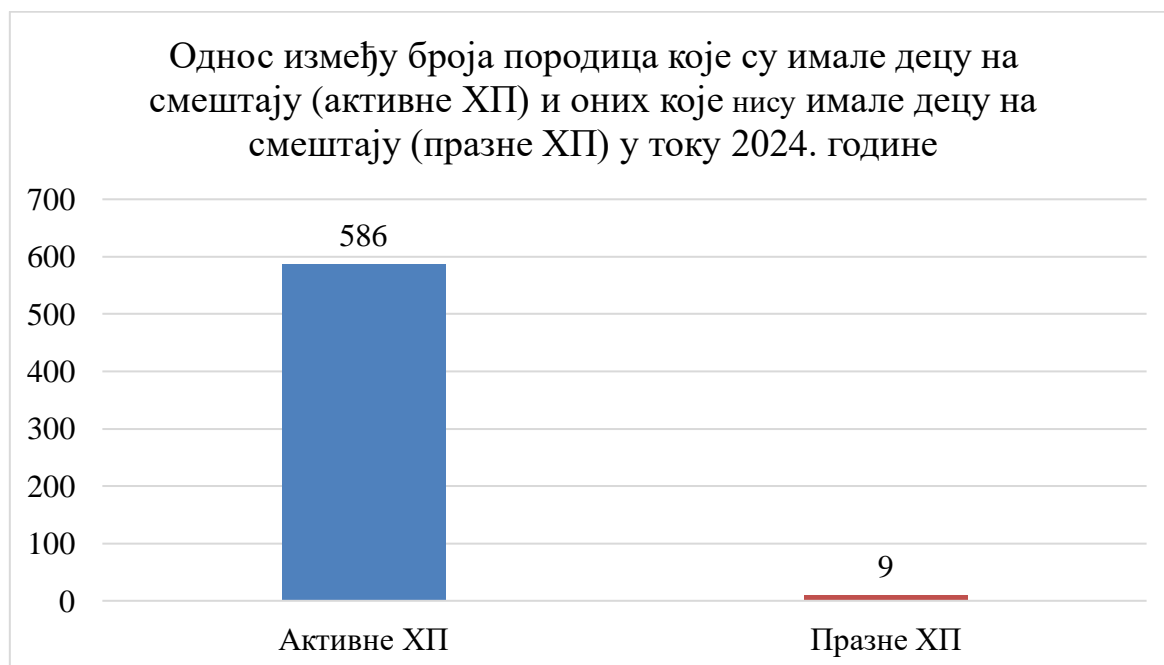
	Током године		На дан 31.12.2024.	
	2023.	2024.	2023.	2024.
Активне ХП	601	586	552	527
Празне ХП	18	9	25	27
Укупно	619	595	577	554

Када се анализирају подаци из горње табеле можемо закључити да је током године било укупно **595** породица, односно **4%** мање него у претходној години, а када се посматра пресек на дан 31.12.2024. број је за **4%** мањи него 2023. године. Када се пореде активне хранитељске породице, током 2024. године их је било за **25** или **4.7%** мање него у претходној години, а на дан 31.12.2024. за **23** или **4.4%** мање.

Тешкоће које су препознате у реализацији нових смештаја деце и младих особа су знатно већи број захтева за смештај деце у односу на број расположивих хранитељских породица, као и недовољан број хранитељских породица које имају капацитет да се баве ургентним и специјализованим хранитељством.

О уделу породица које током читаве године нису имале децу на смештају говори следећи графикон.

Графикон 1: Однос између броја породица које су имале децу на смештају и оних које нису имале децу на смештају у току 2024. године

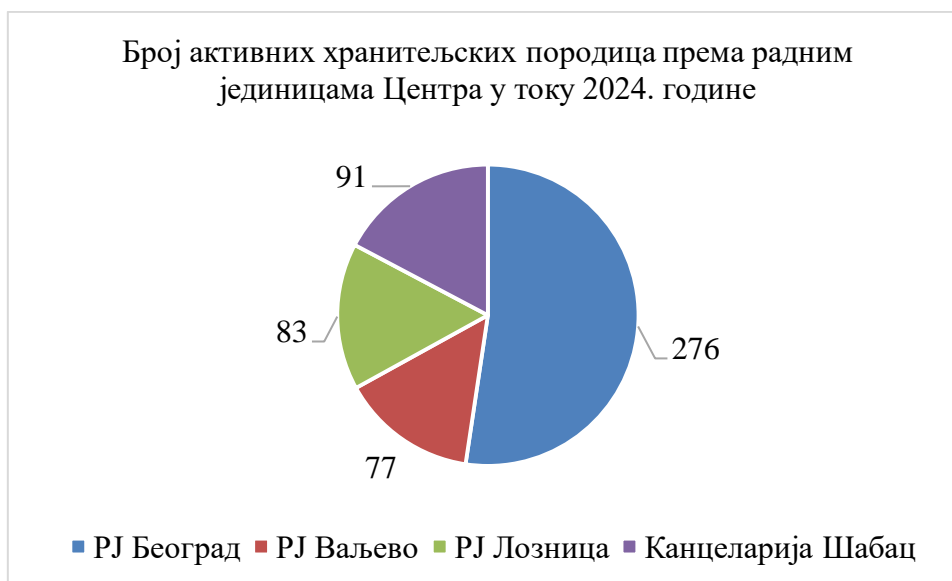
Број хранитељских породица које су као „празне“ евидентирани на дан 31.12.2024. године је мањи него прошле године, и износи **27**, с тим што одређени број породица има важећу подобност за бављење хранитељством и налази се у процесу самопроцене или

процене стручног тима за даље бављење хранитељством.

2.2. Распоред активних хранитељских породица

Хранитељске породице су распоређене на територији коју покрива ЦПСУ Београд на следећи начин:

Графикон 2: Број активних хранитељских породица према радним јединицама Центра у току 2024. године

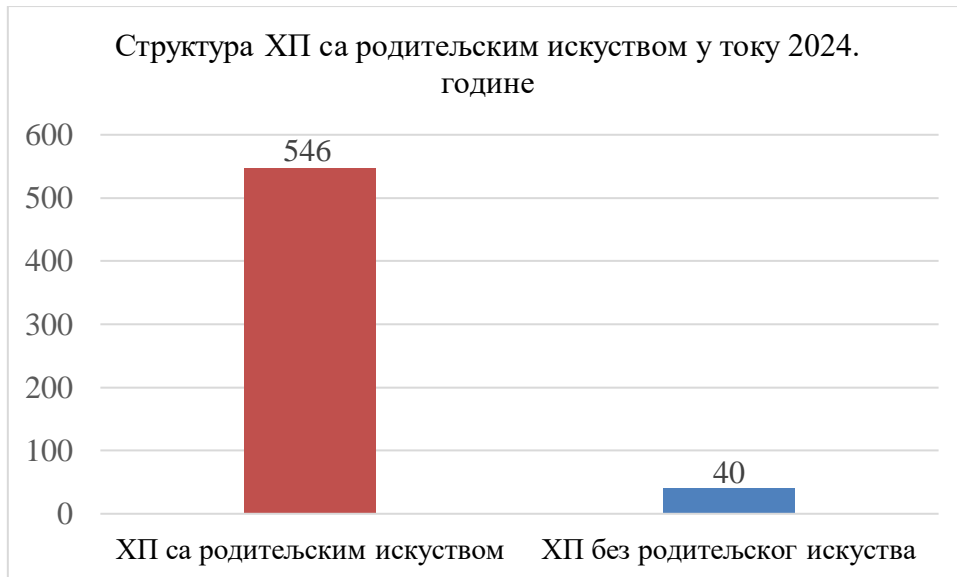

У распореду ХП примећују се мање разлике у односу на прошлу годину које карактерише значајан пад броја хранитељских породица. Актуелно су после Београда, по броју породица које прате Канцеларија Шабац и РЈ Лозница, док РЈ Ваљево има мањи број ХП на праћењу.

2.3. Структура хранитељских породица (активне породице)

Као и ранијих година, највећи број хранитељских породица које су током године имале децу на смештају чиниле су породице са родитељским искуством – **546** или око **86%** породица. У овој групацији су хранитељски парови у чијем домаћинству и даље станују њихова биолошка деца, парови са родитељским искуством чија су деца одрасла или из различитих разлога не живе са њима, било да су у питању заједничка деца или деца само једног супружника и хранитељи појединци који живе у домаћинству са својом биолошком децом и они чија су деца одрасла или живе на другом месту. Детаљније анализирана структура ових породица изгледа овако:

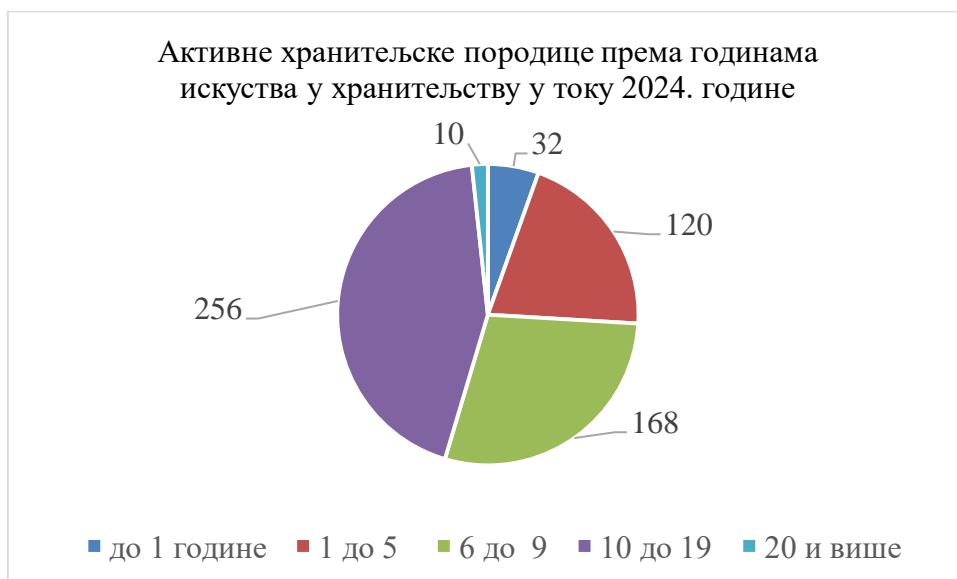
Графикон бр3: Структура породица са родитељским искуством у току 2024.године

Родитељско искуство може бити значајан ресурс као извор знања и вештина значајних за бригу о деци, као и самопоуздања у преузимању ове улоге. Међутим, искуство показује да често велики потенцијал имају и оне породице које се из различитих разлога нису оствариле у родитељству, а спремне су да ставе дете у фокус и изграђују своје компетенције.

Када посматрамо хранитељске породице према годинама искуства у хранитељству добијамо следећу слику:

Графикон 4: Број активних хранитељских породица према годинама искуства у хранитељству у току 2024. године

Можемо видети да су најбројнију групацију током прошле године чинили хранитељи са искуством од десет до деветнаест година – **256 ХП**.

Анализа структуре домаћинства хранитељских породица према броју деце

показује да највећи број породица (196 ХП) има на смештају једно дете (само дете/млада особа, без биолошке деце). Број породица које брину о укупно двоје деце, било да су у питању двоје деце на смештају или је у домаћинству и биолошко дете хранитеља је током године био 171, а оних са троје деце на смештају 129. Много мање породица брине о укупно четворо деце 58 породица, петоро 21 породица, а о петоро и више 11 породица.

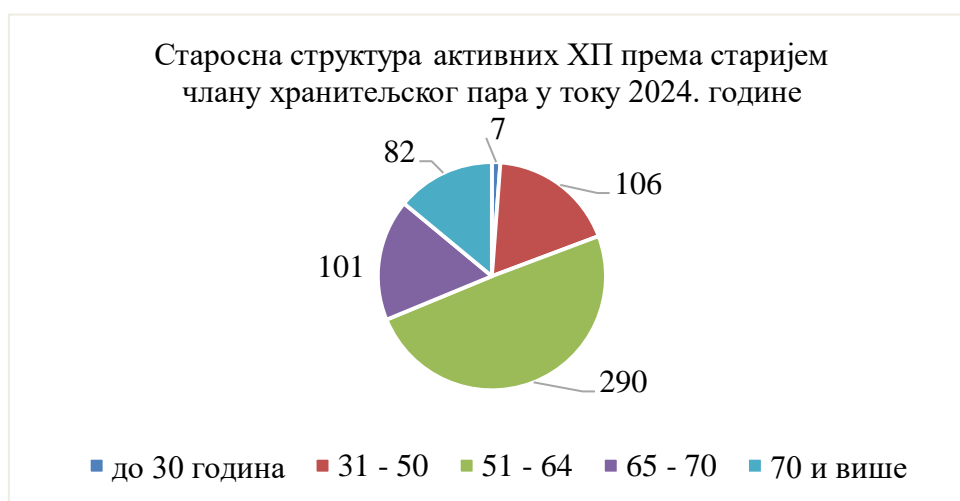
Табела бр. 6. Структура домаћинства активних хранитељских породица према укупном броју биолошке деце и младих и деце и младих на смештају који су у току године живели у истом домаћинству

ХП према броју деце и младих	Број ХП
Број ХП са једним дететом/младом особом (само дете/млада особа на смештају, без биолошке деце)	196
Број ХП са двоје деце и младих	171
Број ХП са троје деце и младих	129
Број ХП са четворо деце и младих	58
Број ХП са петоро деце и младих	21
Број ХП са шесторо и више деце и младих	11
Укупно	586

Капацитет сваке породице у односу на број деце коју може да прихвати се посебно преиспитује, уз вођење рачуна да се новим смештајем не угрози добробит детета које се већ налази у породици.

Старосна структура хранитељских породица (посматрана према старијем члану хранитељског пара) приказана је следећим графикомом.

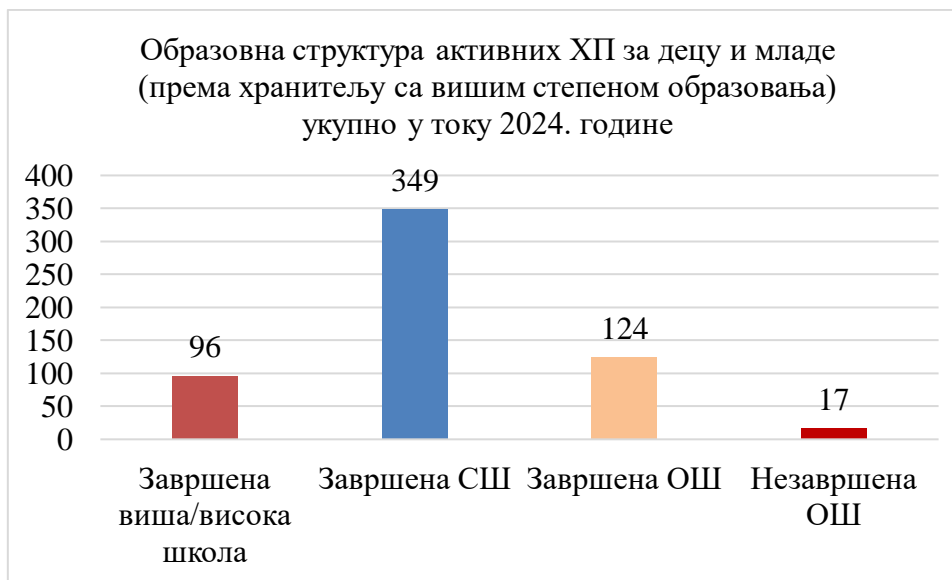
Графикон 5: Хранитељи према годинама живота (према старијем члану хранитељског пара)

Оваква структура се уз мање промене одржава већ годинама и с обзиром на задатке хранитељства не може се сматрати повољном. Она је посебно изазовна због

чињенице да се деца све дуже задржавају на хранитељству па се од хранитеља очекује да могу квалитетно да подрже читав процес њиховог одрастања. Хранитељства се све чешће неплански претварају у дугорочни смештај који хранитеље позније доби уводи у комплексне задатке бриге о адолесцентима и ствара ризик генерацијског јаза.

Графикон 6: Број активних хранитељских породица према образовној структури (по образованијем члану хранитељског пара) 2024. године

Најбројнију групацију хранитеља чини **349** породица у којима образованији члан хранитељског пара има завршену средњу школу. Нема хранитеља који никада нису похађали школу, а међу онима који имају непотпуну основну школу су углавном хранитељи сродници старије генерације. Образовна структура хранитеља је вишеструко значајна јер указује на однос породице према образовању и спремност да се обезбеди подстицајно окружење.

Када посматрамо **место и квалитет становања** хранитеља добијамо следеће податке. У градској средини живи **260** породица или око **44%** хранитељских породица док остале живе ван овог подручја. Тежња да се постигне већа заступљеност породица из урбане средине повезана је са већом доступношћу ресурса везаних за бригу о деци и младима. Као и код других параметара, треба бити опрезан са генерализацијама јер коришћење ресурса више зависи од става породице него од физичке близине.

Највећи број хранитељских породица живи у стамбеном простору које је власништво члана породице - чак **532** или око **92%**. У стану својих родитеља или других блиских особа живи **26** породица, а **28** су подстанари. У процени хранитеља се посебно води рачуна да подстанари имају статус који детету на хранитељству обезбеђује релативно стабилну средину тј. да нису изложени честим селидбама.

Испуњеност стандарда простора за дете/младу особу на смештају је у потпуности у складу са прописаним стандардима у **535** хранитељских породица или око **90%**. Изузеци се толеришу у околностима заједничког смештаја сиблинга или смештаја код сродника, као и у неким ситуацијама када је неопходно хитно збрињавање.

Када породице које су биле активне током 2024. године посматрамо према њиховим приходима, **444** или **75%** хранитељских породица има приходе на нивоу

просечне зараде. Изнад просечне приходе има **53** породица, а испод просечне **85**. Свега **3** породице имају само накнаду за рад хранитеља, а **1** породица је без икаквих прихода.

Када посматрамо структуру хранитељских породица према основним обележјима можемо закључити да су стандарди везани за стамбени и материјални статус у високом проценту испуњени и као такви се одржавају годинама.

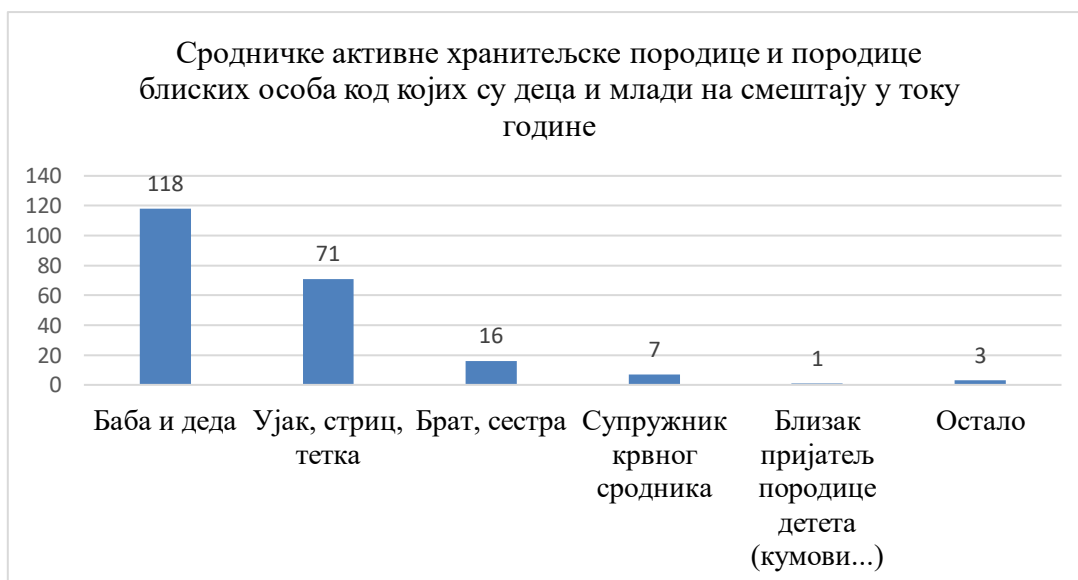
2.4. Сродничке хранитељске породице

Током прошле године на евиденцији ЦПСУ Београд је било **216** сродничких хранитељских породица које чине око **37%** укупног броја хранитељских породица током 2024. године. Број сродничких породица и њихов удео у укупном броју хранитељских породица у односу на прошлу годину је значајно умањен (93 ХП мање него током 2023. године), што је у складу са трендом пада укупног броја хранитељских породица.

Постоји много разлога због којих се, када родитељи нису у стању да се старају о детету, предност даје смештају код сродника. Они могу да обезбеде континуитет веза, навика, окружења и културних утицаја, дају доживљај детету да је међу својима и тиме повећавају доживљај стабилности. Међутим, пракса све више показује да рад са сродничким породицама има много специфичности које се морају уважити да би њихови капацитети били адекватно препознати и подржани.

Како изгледа структура ових породица према типу сродства показује следећи графикон:

Графикон 7: Број сродничких хранитељских породица у току 2024. године према типу сродства

Највећи број сродничких хранитељских породица у току прошле године биле су оне у којима о деци брину баба и деда – **55%**. Мада се већ годинама говори о потреби да се млађи сродници мотивишу за преузимање улоге хранитеља да би се ублажио генерацијски јаз, то се у пракси дешава релативно ретко и то обично тек када се капацитет старијих сродника драстично смањи. Интервенције у хранитељској породици морају

узети у обзир успостављене обрасце и породичну хијерархију да би имале ефекта.

2.5. Хранитељске породице које брину о деци са развојним или здравственим сметњама

У току 2024. године је било **207** или **35%** хранитељских породица које су бринуле о деци и младима са развојним или здравственим сметњама. Центар поседује акредитоване програме обуке хранитеља за бригу о (ризико) бебама, деци са Даун синдромом, деци са интелектуалним сметњама који се могу користити уколико би се повећао укупни број хранитељских породица па тиме и створили услови за усавршавање једног броја хранитеља у правцу развоја специјализованих компетенција. Када се ради о деци са изазовима у понашању и даље недостају породице које би биле спремне да прихвате ову врсту изазова у хранитељској улози.

2.6. Ургентан и повремени породични смештај

У околностима неодложних интервенција реализују се ургентни смештаји деце, али не можемо говорити о постојању породица за које су се стекли услови да буду класификоване као ургентне. Недостају одговарајућа законска решења која би потпуније дефинисала њихово функционисање, као што је начин њиховог финансирања, али и ресурс породица за дугорочнији смештај у које би деца прелазила по истеку трајања ургентног. Тако се ургентни смештаји често неплански претварају у стандардне и блокирају капацитет за смештај друге деце.

2.7. Флукуација хранитељских породица - регрутовање нових хранитељских породица и престанак важења лиценце

У току 2024. завршена је обука и процена за **46** породица. Реализоване су четири групе кандидата у РЈ Београд, једна групе кандидата у Канцеларији Шабац, једна група кандидата у РЈ Ваљево. Позитивно су процењене **32** породице. У различитим фазама процене, припреме и обуке је одустало **9** породица, а негативних процена је било **5**.

Обуке кандидата за хранитељство које су реализоване у РЈ Београд, РЈ Ваљево и Канцеларији Шабац рађене су по програму „Прајд“ и по новом програму „Породица по мери детета“.

Одлуком органа старатељства у 2024. години је за **33** хранитељске породице престала да важи подобност за бављење хранитељством. Највећи број породица, се самопроценио да више није спремно за бављење хранитељством, углавном након што је завршен смештај деце о којима су бринули.

3. КОРИСНИЦИ ПОРОДИЧНОГ СМЕШТАЈА

3.1. Број деце и младих на породичном смештају

Број деце и младих на хранитељству у прошлој години приказује следећа табела:

Табела бр. 7: Деца и млади на породичном смештају у току и на крају 2024. године

Дечаци			Девојчице			Укупно		
Укупно у 2024.	Смештени у 2024.	31.12.2024.	Укупно у 2024.	Смештени у 2024.	31.12.2024.	Укупно у 2024.	Смештени у 2024.	31.12.2024.
417	32	380	474	32	430	891	64	810

У току 2024. године било је на смештају укупно **891** деце и младих, што је за **34** деце или **4%** мање него у прошлој години, односно на дан 31.12.2024. године **810** (за 23 деце или **3%** мање него у 2023. години).

Полна структура се готово не мења од оснивања ЦПСУ, увек је нешто већи број девојчица. Девојчице су током године чиниле **53%**, док су на дан 31.12.2024. године чиниле **53%** деце и младих на смештају.

3.2. Деца и млади према узрасту

У току 2024. године старосна структура деце је готово иста као претходне године. Минимална померања у броју деце према узрасту смештених на дан 31.12.2024. године су евидентирана на најранијем узрасту од 0 до 2 године у односу на исту категорију у 2023. години.

Табела бр. 8: Број деце и младих смештених 2024. године према узрасту

Узраст	Укупно у 2024.	Укупно смештени у 2024.	Укупно на дан 31.12.2024.
0 - 2	38	15	36
3 - 5	80	9	78
6 - 14	409	34	391
15 - 17	175	5	170
18 - 25	189	1	135
Укупно	891	64	810

3.3. Деца и млади на хранитељству према средини из које долазе у 2024. години

Табела бр. 9: Број деце и младих на хранитељству према средини из које су дошла у 2024. години

Средина из које деца долазе у XII	Укупно у току 2024. године	Смештени у току 2024. године - нови корисници
Биолошка породица	409	36
Сродничка породица	79	7
Усвојитељска породица	0	0
Друга хранитељска породица	140	4
Дом за смештај	113	3

Завод за васпитање деце и младих	1	0
Прихватилиште за ургентну заштиту злостављане деце	10	1
Прихватилиште или Прихватна станица	50	6
Здравствена установа	63	5
Породилиште	20	1
Улица	2	0
Остало	4	1
Укупно	891	64

У укупном броју деце и младих на хранитељству **409** деце је на породични смештај дошло из биолошких породица што и у структури деце смештене у 2024. години чини доминантну средину из које деца долазе, а затим следи смештај из друге хранитељске породице и дома за смештај деце без родитељског старања.

3.4. Деца и млади на хранитељству према пребивалишту и разлозима смештаја у 2023. години

Највећи број деце и младих је пре смештаја у ХП живео на истој територији на којој живи и хранитељска породица у које је дете или млада особа смештена. Када посматрамо разлоге смештаја највећи број деце и младих улази у систем породичног смештаја због неадекватног родитељског старања. Од укупног броја реализованих смештаја у току 2024. године, **36** деце и младих је измештено из биолошких породица због неадекватног родитељског старања, што чини **око 56%**.

3.5. Корисници према дужини боравка, сметњама у развоју, образовању, контактима са породицом, старатељској заштити и разлозима престанка смештаја

Дужина боравка деце у хранитељским породицама

Табела бр. 10: Деца и млади према дужини боравка у хранитељским породицама на дан 31.12. 2024. године

Дужина боравка	Број деце и младих на дан 31.12.2024.
До годину дана	61
Од 1 - 3 године	187
Од 4 - 5 године	97
Од 6 - 9 година	229
Од 10 - 13 година	168
Преко 14 година	68
Укупно	810

У односу на 2023. годину у 2024. години смањен је број деце на узрасту од 4 до 5

година, а повећан број на узрасту од 1 до 3 године и од 10 до 13 година. Хранитељство због дужине трајања смештаја све чешће губи карактер привремености и у ситуацијама када за то нема стручног оправдања.

Породични смештај деце са сметњама у развоју

На дан 31.12.2024. године, на евиденцији Центра је било **244** деце и младих особа са развојним или здравственим сметњама, што представља **30%** укупног броја деце на хранитељству. У овој групацији најбројнија су деца и млади приказани у категорији остало (деца и млади код којих је процес дијагностиковања проблема у току), затим деца са интелектуалним тешкоћама, а њих следе деца и млади са сензорним тешкоћама и она са вишеструким сметњама.

Табела бр. 11: Број деце и младих са развојним или здравственим сметњама на смештају у хранитељским породицама према старости, 31.12.2024.

	0 – 2	3 – 5	6 – 14	15 – 17	18 – 25	Укупно
Телесне	0	0	3	0	2	5
Интелектуалне тешкоће	0	1	22	12	8	43
Сензорне тешкоће	0	2	20	5	4	31
Первазивни развојни поремећаји (аутизам, Ретов синдром, Аспергеров синдром и други развојни поремећаји)	0	0	2	0	1	3
Вишеструке сметње (истовремено присуство две или више сметњи, тешкоћа, инвалидитета)	1	0	12	4	9	26
Озбиљнија органска обољења	1	0	5	4	0	10
Психијатријска болест	0	0	0	0	3	3
Поремећај понашања или тежи емоционални проблеми	0	1	7	6	4	18
Остало	3	8	35	5	54	105
Укупно	5	12	106	36	85	244

Пратећи узраст деце са различитим тешкоћама уочава се да се оне највише препознају када дете уђе у образовни процес, када многе интервенције не дају оне ефекте које би дале у ранијем развојном периоду, па је потребно појачати рад на раном препознавању проблема, развојној стимулацији и укључивање деце у адекватне специјалистичке третмане.

Образовање деце и младих на породичном смештају

Међу децом и младима који су 31.12.2024. године били на смештају, као и ранијих година, набројнији су ученици основне школе. То је у складу са њиховом структуром према узрасту. Образовна структура деце и младих дата је у следећој табели.

Табела бр. 12: Број деце према узрасту и образовној установи, на дан 31.12.2024. године

Врста образовне установе	Узраст		Укупно
	Деца	Млади	
Не похађа предшколску установу, а предшколског је узраста	0	0	0
Похађа предшколску установу	4	0	4
Похађа програм припреме за школу у предшколској установи	13	0	13
Не похађа основну школу, а основношколског је узраста	0	0	0
Редовна основна школа	401	0	401
Редовна основна школа са индивидуалним програмом	54	1	55
Специјална основна школа	16	1	17
Редовна средња школа	166	45	211
Редовна средња школа са индивидуалним програмом	12	2	14
Специјална средња школа	5	2	7
Школа за основно образовање одраслих	1	0	1
Студенти - виша и висока школа	1	79	80
Напустили школовање	0	0	0

Завршили школовање	2	5	7
Укупно	675	135	810

У односу на претходну годину повећан је број деце који похађа редовну основну школу, као и број деце који похађа средњу школу.

Одржавање контакта са сродницима

Са хранитељским породицама се континуирано ради на њиховој компетентности да пруже подршку деци на смештају у контактима са биолошким породицама, сродницима и важним особама за дете. Од квалитета контакта зависи да ли ће се однос између детета и породице развијати тако да обезбеди реалну шансу за повратак у породицу и какав ће доживљај свог породичног и културног идентитета дете имати.

Структура деце и младих према контактима са сродницима приказана је следећом табелом.

Табела бр. 13: Деца и млади на евиденцији Центра на дан 31.12.2024. године према контактима са сродницима

Контакти детета са сродницима	0 - 2	3 - 5	6 -14	15 -17	18 - 25	Укупно
Једном месечно	15	28	137	73	69	322
Једном у три месеца	2	3	66	40	29	140
Једном у шест месеци	1	1	22	17	11	52
Једном годишње	0	4	10	7	2	23
Једном у неколико година	0	0	5	0	0	5
Без контакта	18	39	138	33	24	252
Дете нема сроднике	0	3	13	0	0	16
Укупно	36	78	391	170	135	810

Из табеле можемо видети да највећи број деце има контакте са сродницима. Највећи број деце виђа сроднике једанпут месечно, у ову групу укључени су и они који контакте одржавају чешће од месечног нивоа. Број контаката са сродницима благо осцилира у односу на 2023. годину.

Када посматрамо место одржавања контакта за децу и младе који су били на смештају на дан 31.12.2024, закључујемо да **44%** деце и младих у групацији оних који су

имали контакте у породичном окружењу и то **158** деце у хранитељској породици, а **168** у другим просторима и местима – играонице, кафићи, посластичарнице. Са аспекта интереса деце и квалитета контаката, породична средина обезбеђује много више шанси за спонтану и садржајну интеракцију. У службеним просторијама контакте је имало укупно **140** деце и то **128** у центру за социјални рад, а **11** у просторијама наше установе.

Разлози прекида смештаја и средина у коју су деца прешла

У току 2024. године смештај је престао за **81** дете и младу особу, што је за **11** мање него у 2023. години.

Разлоге за прекид смештаја приказује следећа табела:

Табела бр. 14: Деца и млади којима је прекинут смештај у хранитељској породици према разлозима прекида смештаја у 2024. години

Разлози прекида смештаја	Број деце/младих
Престанак потребе за смештајем услед створених услова за повратак у биолошку/сродничку породицу	12
Престанак потребе за смештајем услед осамостаљивања	49
Престанак смештаја услед створених услова за усвојење	1
ХП не може/нема капацитете да задовољи потребе корисника услед промена у психо – физичком стању корисника	2
ХП не може/нема капацитете да задовољи потребе корисника услед промена у психо – физичком стању хранитеља	4
Утврђена злоупотреба корисника од стране хранитеља – радна, материјална експлоатација	0
Утврђено занемаривање, насиље или сумња на насиље над корисником	7
Утврђено насиље/сумња на насиље које је починио корисник	0
Хранитељи неадекватно обављали функције/обавезе (незадовољавање функционалних стандарда)	1
Смештај у ХП не задовољава структуралне стандарде (приступачност, итд.)	0
Смрт корисника	1
Смрт хранитеља	2
Други разлози	2
Укупно	81

Када посматрамо ове исходе хранитељства можемо констатовати да је број деце и младих који су се вратили у биолошку породицу благо повећан у односу на претходну годину. Најбројнију групацију чине они којима је престало право на хранитељство услед осамостаљивања.

3.6. Корисници према изложености насиљу

Тим за заштиту деце од злостављања и занемаривања ЦПСУ Београд током 2024. године поступао је у складу са Посебним протоколом за заштиту деце од злостављања и занемаривања. Разматрано је **37** случајева. Жртве насиља су деца (33) и млади (4). Пријаве се односе на физичко насиље (17), емоционално насиље (15), сексуално насиље (3) и занемаривање и немарно понашање (2). Ради се о корисницима и женског и мушког пола, с тим што је и у категорији деце и **мушки пол заступљенији** у свим облицима пријављеног насиља.

Особа која је пријављена као насилник је хранитељ (11), друго дете на смештају (1), одрасла особа ван породице (9), вршњак ван хранитељске породице (16). Ови подаци говоре у прилог порасту вршњачког насиља код деце.

4. СТРУЧНИ РАД

4.1. Кампања за развој хранитељства и промоција установе

У прошлој години је формиран Тим за промоцију који ће се бавити планирањем и праћењем реализације активности. Успостављена је сарадња са низом актера значајних за реализацију промоције, како обраћањем ресорним министарствима тако и локалним самоуправама. Као посебан ресурс препознате су организације цивилног друштва које се баве децом и младима, па ће и у овој години бити настављене започете заједничке активности.

Фокус је на модернизацији промоције и њеном прилагођавању актуелним дурштвеним променама, у смислу промене у структури потенцијалних хранитеља и неопходности коришћења савремених канала комуникације (друштвене мреже, различите платформе, подкасти итд).

Реализовано је популарисање хранитељства кроз давање релевантних информација заинтересованим грађанима путем телефона и у личном контакту у оквиру сусрета „Отворена врата хранитељства“.

4.2. Праћење и подршка хранитељских породица

Праћење функционисања деце и младих на смештају и њихових хранитеља као и подршка у циљу унапређења квалитета живота деце и развоја хранитељских компетенција је кључни сегмент делатности наше установе. Он се у највећој мери реализује као теренски рад, кроз кућне посете, па је број кућних посета један од индикатора обима стручног рада.

Саветнице за хранитељство, реализаторке едукативних програма и супервизорке су током 2024. године континуирано пратиле испуњеност стандарда у хранитељству.

Укупан број кућних посета које су у 2024. години реализоване у оквиру праћења и подршке деци и хранитељским породицама био је **3459**, што представља смањење од

15% у односу на претходну годину. **Састанака са сарадницима из различитих установа и организација**, у којима најчешће учествују и хранитељи и младе особе на хранитељству у циљу грађења мреже подршке, је у прошлој години било 323, што је знатно више него претходне године. Најчешћи су били састанци са представницима центра за социјални рад - **111**, школе - **64**, док је са представницима здравствених установама и другим сарадницима одржано 5 састанака.

4.3. Планирање подршке деци и хранитељским породицама

Значај благовременог планирања заштите корисника и свих активности везаних за унапређење њеног квалитета је веома велики. Планирање треба да одговори на многа питања о томе у ком правцу се заштита води, који су приоритети, који су краткорочни циљеви, шта и када ко треба да уради да би се они остварили. Нормативни оквир за планирање, нажалост, садржи многе нејасноће. Према члану 15. Правилника, центар за социјални рад, у сарадњи са центром за породични смештај доноси план услуга и мера заштите детета. Према члану 61. истог Правилника, центар за породични смештај обавља послове планирања услуга и мера заштите детета на хранитељству, у сарадњи са центром за социјални рад. Називи планова разликују се од оних предвиђених Правилником о нормативима, организацији и стандардима у центру за социјални рад. Правилник о ближим условима и стандардима за пружање услуга социјалне заштите обавезује Центар да се за сваког корисника сачињава индивидуални план услуге који „садржи активности које се предузимају ради задовољавања потреба одређених корисничких група“. Друга група тешкоћа везана је за сложену организацију окупљања свих учесника у процесу планирања - детета, хранитеља, родитеља и сродника, стручњака центара за социјални рад и ЦПСУ.

У 2024. години Центар је учествовао у сачињавању **1248 планова услуга и мера за дете и породицу**. Број планова је смањен у односу на претходну годину, што је резултат смањења броја ХП и деце на породичном смештају. За неке кориснике постоји само план услуга и мера заштите детета који се доноси заједнички са центром за социјални рад, за неке само план који сачињава саветник уз партиципацију хранитеља и деце, а за неке кориснике оба плана. Као и када су у питању извештаји, планови се евидентирају по породици, за сиблинге који су заједно смештени се сачињава заједнички план.

Структура планова мера и услуга према фази заштите приказана је у следећој табели:

Табела бр. 15 : Планови мера и услуга према фази заштите, 2024. година

Врста плана	Број планова
План припреме корисника и породице за смештај	0
План међусобног прилагођавања	10
План подршке током одвијања хранитељства	267
План припреме за промену (осамостаљивање, усвојење, премештај)	13

План активности саветника ¹	958
Укупно	1248

4.4. Извештавање

Стручни радници су током 2024. сачинили укупно **1110** извештаја који се односе на кориснике, хранитељске породице и стручни рад. У складу са различитим аспектима своје делатности, Центар сачињава и доставља различите врсте извештаја који се најчешће достављају центрима за социјални рад. У структури извештаја најзаступљенији су извештаји о остваривању заштите корисника на смештају. Извештаји се евидентирају по броју хранитељских породица, без обзира на број смештене деце. Достављају се два пута годишње.

Центар сачињава и извештаје о подобности за хранитељство кандидата за хранитеље, као и извештај о поновној процени подобности породице. Уколико дође до промена околности, сачињавају се и ванредни извештаји о кориснику, односно врши ванредна процена хранитељске породице и о томе сачињава извештај.

Структура извештавања приказана је у следећој табели. Она не укључује дописе којима се центар или друге институције обавештавају о околностима од значаја за децу и младе, односно хранитеље.

Табела бр. 16: Број и врста извештаја, 2024. година

Врста извештаја	Број извештаја
Извештај о међусобном прилагођавању корисника и породице	46
Извештај о остваривању заштите корисника на смештају	813
Извештај о општој подобности породице	35
Извештај о поновној процени породице	200
Ванредни извештаји о корисницима и породицама	16
Укупно	1110

Укупан број извештаја сачињених у 2024. је мањи него у претходној години, што је резултат смањења броја ХП и деце на смештају, али и чињенице да је одређени број извештаја унет је у базу крајем јанура 2025. године и није ушао у укупну суму извештаја за 2024. годину. Оваква динамика израде и уноса извештаја у базу података је реализована у складу са планираним активностима ЦПСУ Београд.

4.5. Обука и процена опште подобности кандидата за хранитељство

Динамика укључивања кандидата у обуку и окончања обуке и процене зависи пре свега од динамике пристизања упута од стране надлежних центара за социјални рад. Центар за породични смештај и усвојење Београд у обуци кандидата користи „Прајд“ програм и програм „Подршка породици- подршка детету“.

¹ С обзиром на то да План активности саветника као такав није предвиђен горе наведеним правилницима, овај број је приказан у Аурори кроз Планове подршке током одвијања хранитељства.

Реализаторке едукативних програма су током 2024. године реализовале обуку за четири групе кандидата у РЈ Београд, две групе кандидата у Канцеларији Шабац, једну групу кандидата у РЈ Ваљево.

4.6. Едукативни рад са лиценцираним хранитељским породицама и програми за децу и младе

У складу са Правилником о хранитељству, реализована је и редовна годишња обука за све хранитељске породице које су у надлежности Центра за породични смештај и усвојење Београд. Наша установа располаже великим бројем едукација чије су теме релевантне за хранитељство. Обуке омогућавају да се обезбеди специјализован ниво брига за свако дете. Програми су посвећени ужим темама за специфичне групе хранитеља. Центар располаже и програмима чије су теме релевантне за велики број хранитеља. Едукације представљају један од начина да се унапреде компетенције хранитеља, а тиме и квалитет бриге о деци у сегментима где је за тим било потребе. Хранитељи врло позитивно реагују на едукације, мотивисани су за рад, а садржаје оцењују као вишеструко корисне.

Укупан број обучених хранитеља у 2024. години је **299**. Већина хранитеља је присуствовало редовним обукама у просторијама ЦПСУ Београд. Са мањим бројем хранитељских породица, које су из објективних разлога биле спречене да присуствују обукама, саветници су кроз индивидуалан рад омогућили да добију неопходан сет знања и вештина на теме које су за њих биле од значаја.

Табела бр. 17: Програми редовне обуке хранитеља, 2024. година

Програми редовне обуке хранитеља	Тема	Број хранитеља
1.	Васпитање за здравље кроз животне вештине	2
2.	Вештине постављања граница малој деци	9
3.	Како разумети и процењивати самопоштовање детета на хранитељству	33
4.	Како комуницирати са децом и адолесцентима	31
5.	Ненасилна комуникација	43
6.	Подршка деци са комплексним потребама	1
7.	Подршка младима у процесу осамостаљивања	20
8.	Подршка породици - подршка детету	22
9.	Будући и садашњи прваци	11
10.	Разумевање трауме - базична знања	20

11.	Стандарди и права у хранитељству	19
12.	Подршка хранитељима - сродницима	1
13.	Ја сам дете имам план толеранција и љубав сваки дан	4
14	Сексуализација и брзо одрастање деце	12
15	Сексуална оријентација и сексуални идентитет деце и младих	5
16	Подршка породици - подршка детету	25
17	Представа "Пропуштена шанса"	26
19	Кад се наше руке сложе све се може	2
20	Друго	13
Укупно		299

Табела бр. 18: Број деце и младих, корисника породичног смештаја који су похађали програме обуке/креативних радионица у току 2024. године

Назив обуке/радионице	Број деце/младих
Бриге младих у фази осамостаљивања	4
Млади у дигиталном свету	13
Репродуктивно здравље	6
Пано жеља	6
Од свађе слађе	4
Укупно	33

4.7. Супервизијски и менторски рад

Центар обезбеђује континуирану супервизијску подршку саветницима за хранитељство, као и менторску подршку приправницима. Супервизију је реализовало **4**. искусних стручњака у овој области, који поред супервизијских обављају и друге послове. Постоји неколико основних видова супервизијске подршке. На првом месту су **индивидуални састанци супервизора са саветником**, којих је у прошлој години било **444**. Уз њих на дневном нивоу тече и краћа размена између супервизора и супервизанта, кроз лични или телефонски контакт. Групних супервизија супервизора и супервизаната је било **36**. Други облици супервизијске подршке реализују се учешћем супервизора на **заједничким састанцима (54 састанака у 2024. години)** које саветник организује са породицом и /или другим актерима у заштити детета, као и кроз **заједничке кућне посете (21 у прошлој години)**, најчешће везане за кризне ситуације, као и увођење нових саветника у рад са породицом. Кроз ове директне видове укључивања супервизора у рад са децом и породицом обезбеђује се свеобухватнији увид у њихове потребе, као и

моделовање одређених интервенција, што је посебно значајно за саветнике са мање професионалног искуства. Поред тога, супервизори су активно **укључени** у процес **писања извештаја** које припремају саветници за хранитељство.

4.8. Тим за пријем захтева за смештај деце и младих

Тим пријема, који се као стално стручно тело формира одлуком директора прима, евидентира и разматра све захтеве за смештај деце и младих које Центар добија. Чланови овог Тима дају предлоге хранитељских породица надлежном центру за социјални рад који води заштиту детета. У овом процесу приоритет се даје обезбеђивању породичног окружења за децу ниског календарског узраста због њихове специфичне осетљивости. Чланови Тима учествују на састанцима за избор хранитељске породице, као и у планирању припреме детета и хранитеља за смештај.

Током прошле године је приспело **342** захтева за смештај деце и младих у хранитељске породице, како са територије Београда, тако и са територије целе Србије, што указује на повећану потребу деце и младих за алтернативним смештајем на територији Републике Србије.

Специфичне тешкоће у вези са радом тима узроковане су недовољним капацитетима хранитељских породица у односу на потребе за смештајем деце, посебно када су у питању деца са сметњама у развоју или здравственим проблемима због којих им је потребна интензивнија подршка, као и обезбеђивање заједничког смештаја браће и сестара.

Центар води прописану Листу чекања за смештај корисника.

4.9. Донације

У току 2024. године ЦПСУ Београд је примио следеће донације:

1. Министарство за бригу о породици и демографију – новогодишњи пакетићи за децу
2. Телеком Србија – интернет услуга
3. Организација „Центар Звезда“ - новогодишњи пакетићи за децу на хранитељству у Ваљеву
4. Организација „Центар Звезда“ - летовање за децу у Хрватској
5. Фондација Mozart – карте за новогодишњу представу и новогодишњи пакетићи за децу
6. ЦЕПОРА- представа „Пропуштена шанса“ за децу, младе и хранитеље
7. Општина Врачар уступила салу за представу „Пропуштена шанса“
8. Општина Вождовац – пакетићи за децу на хранитељству са Вождовца
9. „Соко Штарк“ – слаткиши за Међународни дан породице и за Нову годину
10. Физичко лице – новогодишње пакетиће за децу на хранитељству
11. Физичко лице – новчана помоћ за децу на смештају у ХП и новогодишња представа у позоришту „Пуж“

5. ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА

Започете активности у 2024. години ће бити настављене у 2025. години. Центар је пословао у складу са законом, планираним и обезбеђеним средствима на основу Финансијског плана Центра и расподеле прихода ресорног Министарства. Процес рада је организован у складу са приоритетима, актуелним потребама деце и младих на смештају. Очекује се реализација активности које ће унапредити рад установе, допринети јачању компетенција хранитеља, континуираном стручном усавршавању запослених, ширењу сарадничке мреже организација и институција.